

## Lokalni prijedlog praktične politike zaštite prava žena žrtava rodno zasnovanog nasilja

Sarajevo, 23.05.2012. godine

*Prava za sve*, u okviru regionalnog istraživačkog i zagovaračkog projekta *Ka socijalnoj koheziji*, fokusirao se na pitanja prava žrtava rodno zasnovanog nasilja na rad i zapošljavanje, pravo na socijalnu zaštitu koja uključuje pravo na smještaj u sigurnim kućama i druga s tim povezana prava, te pristup pravdi kroz zagovaranje za donošenje novog Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i Zakona o socijalnoj zaštiti na nivou Federacije BiH (u daljem tekstu FBiH). Fokus lokalne politike u ovom slučaju obuhvata nivo entiteta jer prioriteti proizašli iz predhodno obavljenog istraživanja i analize zakona odnosno politika ukazuju da je detaljnije regulisanje na nižim nivoima moguće tek ako federalni okvirni zakoni uključuju izabrane prioritete.

*Prava za sve* će koordinirati zakonodavno zagovaračke aktivnosti u gore navedenim oblastima ženskih nevladinih organizacija (u daljem tekstu NVO), koje pružaju servise i usluge ženama žrtvama rodno zasnovanog nasilja, i ljudskopravaških organizacija u direktnoj saradnji sa političarkama, članicama i predsjedavajućim radnih tijela Parlamenta FBiH za rad i socijalnu politiku te rodnu ravnopravnost, koje podržavaju rad NVOa i zahtijevaju donošenje zakona zasnovanih na potrebama građana i iskustvima sa terena. Na inicijalnom sastanku Ekspertne grupe sastavljene od četrnaest predstavnica NVOa i političarki dogovoreni su slijedeći prioriteti:

- *Donošenje novog Zakona o zaštiti od nasilja u porodici FBiH* –

Imajući na umu da je Vlada FBiH usvojila prijedlog novog Zakona o zaštiti od nasilja u porodici koji je upućen u Parlament FBiH dogovoreno je da organizacije koordinirano pripreme i upute amandmane sa obrazloženjima parlamentarkama, članicama ove grupe, koje su izrazile spremnost da u dva parlamentarna radna tijela održe zajedničku raspravu o Zakonu. NVOi su dogovorili da zagovaranje ima slijedeće prioritete:

- osiguran rad i finansiranje sigurnih kuća u Zakonu,



- jasno regulisanje procedure za izricanje zaštitnih mjera i kažnjavanje počinitelaca koje se neće temeljiti samo na izjavama žrtve nasilja,
- jasno regulisanje osnovnih procedura po kojima će biti obavezne postupati sve insitucije i NVOa koji pružaju pomoć i zaštitu žrtvama nasilja nakon prijave slučaja nasilja kako bi se umanjila različitost u postupanju ne samo između entiteta već između većih i manjih mjesta, sela i grada, itd.
- jasno regulisanje praćenja primjene zaštitnih mjera.

Ekspertna grupa je dogovorila i da će se kod izrade amandmana imati na umu pripreme novog Zakona o zaštiti od nasilja u porodici Republike Srpske (u daljem tekstu RS) kako bi se osigurala ujednačenost zakonskih rješenja između entiteta i obzirom da se NVOi neovisno sa kojeg područja dolaze generalno podržavaju gore navedene prioritete.

*- Set zakona/pitanja iz oblasti rada i zapošljavanja te socijalne zaštite –*

U federalnom parlamentu je u toku rasprava o novom Zakonu o radu. Obzirom na kratkoću vremena za konsultacije Prava za sve su pripremile i poslale komentare parlamentarkama članicama Eksperte grupe na ovaj Zakon. Fokus komentara se odnosio na ojačavanje odredbi zakona kojima se zabranjuje diskriminacija i viktimizacija žrtava, uključujući i mobing, seksualno uznemiravanje i druge oblike diskriminacije koje u većem obimu pogađaju žene. Komentari su se odnosili i na zagovaranje izjednačavanja statusa žena koje koriste porodiljsko odsustvo kroz formiranje jedinstvenog Fonda na nivou FBiH. Ovaj prioritet odgovara na pojavu nejednakost u zaštiti porodilja obzirom na područje FBiH na kojem žive.

Obzirom da će u narednom periodu biti raspravljani i novi nacrt Zakona o socijalnoj zaštiti FBiH, Ekspertna grupa je dogovorila slijedeće prioritete u ovom zakonu i to:

- osiguravanje pristupa socijalnoj zaštiti i pomoći na osnovu prioriteta odnosno potreba korisnika/ca kako bi se omogućilo, između ostalog, i ženama žrtavama rodno zasnovanog nasilja, pristup socijalnim pravima na cijeloj teritoriji FBiH te izbjegla dosadašnja praksa da novčanu socijalnu pomoć primaju samo osobe koje su nesposobne za rad i siromašne



- osiguravanje prava žrtava rodno zasnovanog nasilja na smještaj u sigurnim kućama što uključuje i pristup različitim servisima kao što su psihosocijalni tretman, besplatnu pravnu pomoć, itd.

*Prava za sve* će u narednom periodu nastaviti pratiti donošenje zakona i politika koje tretiraju položaj žena žrtava rodno zasnovanog nasilja na rad i zapošljavanje, stanovanje izvan sigurnih kuća, brigu o djeci i pristup pravdi kroz osiguravanje besplatne pravne pomoći.

